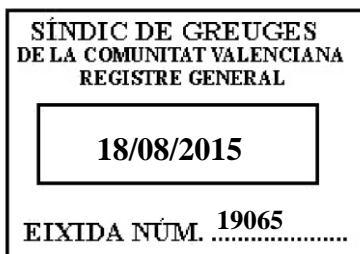

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública
Hble. Sra. Consellera
C/ Misser Mascó, 31-33
VALENCIA - 46010 (València)

=====
Ref. queixa núm. 1508219
=====

Assumpte: dret a elegir la llengua cooficial en servicis públics sanitaris.

Hble. Sr.,

Vam rebre en esta institució un escrit signat pel Sr. (...), que va estar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment exposava els fets i les consideracions següents:

Que el 9 de maig una infermera en l'Hospital de Manises va exigir als familiars del seu pare, ingressat en aquell centre sanitari, que s'expressaren en castellà i al·legava que «no todas somos de aquí».

Que esta situació es va repetir també el dia 10.

Que esta circumstància vulnera la legalitat sobre l'ús i ensenyament del valencià.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i li'n donàrem trasllat, de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la llei esmentada, a la llavors Conselleria de Sanitat a fi de contrastar les al·legacions formulades per la persona interessada i per demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d'aquelles i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit.

La comunicació rebuda de la Conselleria de Sanitat, (Direcció General d'Ordenació, Avaluació, Investigació, Qualitat i Atenció al Pacient), donava compte del següent:

«Li comuniquem que la Conselleria de Sanitat treballa continuadament per enfortir els mecanismes que garantisquen el dret a l'ús d'ambdós llengües oficials de la nostra Comunitat, en els centres sanitaris públics.

L'autenticitat d'este document electrònic pot ser comprovada en <https://seu.elsindic.com>

Codi de validació: *****

Data de registre: 18/08/2015

Pàgina: 1

C/ Pasqual Blasco, 1 03001 - ALACANT. Tel. 900 21 09 70 / 965 93 75 00. Fax: 965 93 75 54

<http://www.elsindic.com/>

Hem instat al comissionat de Sanitat del Departament de Salut de Manises perquè garantisca i promoga l'ús del valencià i facilite l'accés dels professionals sanitaris als programes de formació de valencià, facilitant així, la comunicació amb els pacients en la seva llengua materna».

Una vegada conculsa la tramitació ordinària de la queixa, passem a resoldre l'expedient amb les dades que hi consten, per la qual cosa li demanem que considere els arguments que a continuació li exposem i que constitueixen els fonaments de la resolució amb què concloem:

L'article 3 de la Constitució espanyola assenyala que el castellà és la llengua oficial de l'Estat i el deure de tots els espanyols de conèixer-lo i el dret a usar-lo, i indica que la resta de les llengües espanyoles són també oficials en les respectives comunitats autònomes d'acord amb els seus estatuts d'autonomia.

Este article també declara que la riquesa de les distintes modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que haurà de ser objecte d'especial respecte i protecció.

I l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en l'article 6, determina el següent:

1. La llengua pròpia de la Comunitat Valenciana és el valencià.
2. L'idioma valencià és l'oficial a la Comunitat Valenciana igual que ho és el castellà, que és l'idioma oficial de l'Estat. Tots tenen el dret de conèixer-los i usar-los, com també a rebre l'ensenyament del valencià i en valencià.
3. La Generalitat garantirà l'ús normal i oficial de les dues llengües, i adoptarà les mesures necessàries per a assegurar-ne el coneixement.
4. Ningú no podrà ser discriminat per raó de la seua llengua.
5. S'atorgarà especial protecció i respecte a la recuperació del valencià.
6. La llei establirà els criteris d'aplicació de la llengua pròpia en l'administració i l'ensenyament.
7. Es delimitaran per llei els territoris en què predomine l'ús d'una llengua i de l'altra, com també aquells que puguen estar exempts de l'ensenyament i l'ús de la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana.
8. L'Acadèmia Valenciana de la Llengua és la institució normativa de l'idioma valencià.

I, com a desenvolupament de les previsions estatutàries citades, la Llei de la Generalitat Valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, dedica el primer capítol del seu títol primer a l'ús oficial del valencià en l'Administració pública.

L'article 2 d'esta llei assenyala que el valencià és la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana i que tots els ciutadans tenen el dret de conèixer-lo i usar-lo, tant oralment com per escrit, en les relacions privades i en les instàncies públiques.

L'article 3 estableix que no pot derivar-se en valencià qualsevol forma de discriminació o exigència de traducció.

Així mateix, l'article 10 reitera que en territori de la Comunitat Valenciana tots els ciutadans tenen dret a dirigir-se i relacionar-se amb la Generalitat, els ens locals i els altres de caràcter públic, en valencià.

Finalment l'article 16 estableix que les empreses públiques, com també els servicis públics dependents directament de l'Administració, han de garantir que els seus treballadors que tinguen relació directa amb el públic tinguen els coneixements suficients de valencià per a atendre amb normalitat el servici que tenen encomanat.

En l'àmbit de la legislació bàsica estatal, l'article 35 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, declara que els ciutadans, en les seues relacions amb els administrats, tenen dret a utilitzar les llengües oficials en el territori de la seua comunitat autònoma, de conformitat amb el que preveu esta Llei i la resta de l'ordenament jurídic.

De tot el que antecedit podem extraure les conclusions següents:

És inqüestionable el dret que tenia el promotor de la queixa a expressar-se en valencià en els servicis públics sanitaris i a ser atés sense que es produísca cap forma de discriminació per utilitzar eixa llengua, ni cap exigència de traducció.

I de la investigació realitzada es dedueix que eixe dret no va ser respectat per part del personal que es trobava de servici en el moment en què van ocórrer els fets objecte d'esta queixa.

De conformitat amb tot el que hem dit i amb el que preveu l'article 29 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, formulem a la **CONSELLERIA DE SANITAT UNIVERSAL I SALUT PÚBLICA** el següent **RECORDATORI de DEURES LEGALS**:

Se li recorda l'obligació de garantir que, en els servicis públics sanitaris, el personal tinga els coneixements suficients de valencià per a atendre amb normalitat el servici que tenen encomanat, de manera que no es produísca cap discriminació per raó de la llengua, ni exigència de traducció.

I, de conformitat amb l'anterior recordatori de deures legals, **RECOMANEM** que en l'àmbit de les seues competències, adopte les mesures necessàries o inste a l'òrgan competent perquè, en tot cas, es garantisca el dret dels ciutadans a expressar-se en valencià en les instal·lacions de l'Hospital de Manises.

En virtut de l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, reguladora del Síndic de Greuges, li recordem el deure de donar compliment al que disposa la legislació vigent sobre l'ús del valencià, d'acord amb el que hem indicat en el cos d'este escrit, la qual cosa se li comunica perquè, en el termini d'un mes, ens remeta l'informe preceptiu en què ens ha d'indicar si accepta la recomanació que li fem o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-la.

Perquè en prenga coneixement li fem saber, així mateix, que a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat, la present resolució serà inserida en la pàgina web de la institució.

Atentament,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana